

Coronavirus disease 2019 (Covid-19)- vårdhygienisk rutin

Gäller för: Region Kronoberg

Faktaägare: Charlotta Karlsson, Vårdhygien, Christian Blomqvist, Smittskydd

Smittsamhet

SARS-CoV-2 smittar som dropp- och kontaktsmitta genom att viruset kommer i kontakt med ögon och luftvägarnas slemhinnor. Sjukdomen som viruset orsakar benämns Covid - 19 (coronavirus disease 2019). Vid [arbetsmoment som innebär risk för smittsam aerosol](#) tillämpas skyddsrutin som vid luftburen smitta.

Inkubationstid: 2-14 dygn, i snitt 5 dagar.

Efterfråga dagligen symtom på luftvägsinfektion hos inneliggande patienter för att tidigt identifiera patienter som insjuknar i Covid-19.

Vårdrutiner

Patient med misstänkt eller konstaterad infektion med SARS-CoV-2	
Mottagning	Patienten ska kontakta vården via telefon. Fråga aktivt om symptom (även lindriga) på luftvägsinfektion. Patient ska direkt tas om hand på undersökningsrum och inte vistas i väntrum eller andra gemensamma utrymmen.
Mottagningsrum - Städning och tvätt	När patienten lämnat mottagningsrummet: Patientnära ytor (ej golv) och tagställen torkas med ytdesinfektionsmedel. Eventuella textilier hanteras som vanlig tvätt. Vanlig sophantering. När rummet är städad kan det användas igen.

Vårdrum	<p>Eget rum med hygienutrymme. Dörren till vådrummet ska vara stängd. Patient som insjuknar på ett flerpatientrum flyttas till enkelrum.</p> <p>Begränsa antalet personal kring patienten.</p> <p>Vid brist på enkelrum kan två patienter med SARS-CoV-2 samvårdas. Rådgör med vårdhygien eller infektionsläkare.</p>
Skyltning	<p>Märk vådrummet med gul skylt ”Isolering”</p> <p>Länk till Smittsamhet eller infektionskänslighet-märkning av vådrum</p> <p>Informera patienten att dörren till vådrummet märks och varför detta görs.</p>
Patient	<p>Patienten får inte vistas i allmänna utrymmen.</p> <p>Informera patienten om att hosta i papper eller engångsnäsduk som läggs direkt i papperskorg/påse.</p> <p>Påminn om vikten av god handhygien. Hjälps patienten vid behov.</p>
Smittfriförklaring patient	<p>Lindrigt sjuk patient med påvisad Covid-19 bedöms som smittfri efter minst två dygns feberfrihet och allmän förbättring samt när det gått minst sju dygn sedan insjuknandet.</p> <p>Inom särskilda boenden för äldre samt korttidsvård, miljöer med särskilt känsliga individer, så tillämpas med hänvisning till försiktighetsprincipen tidsgränsen minst 14 dagar efter insjuknande även för mildare fall inkluderande minst 2 dygns feberfrihet med stabil klinisk förbättring.</p> <p>För sjukhusvårdade personer som haft en svårare sjukdomsbild så är kriterierna minst 2 dygns feberfrihet med stabil klinisk förbättring samt minst 14 dagar från insjuknandedagen, ända upp till 21 dagar för de allra sjukaste som också behövt vård på IVA.</p> <p>Vid behov av rådgivning kontakta infektionsläkare: vardag 0470-588715 (helg infektionskonsult 0470-589634)</p>

<p>Medpatient</p>	<p>Medpatient på sal där Covid-19 påvisats betraktas som exponerad. Flytta om möjligt medpatienten till eget rum under inkubationstiden (14 dygn). Ledig vårdplats ska inte beläggas förrän efter 14 dygns symtomfrihet.</p> <p>Om medpatienten bor på särskilt boende eller har hemtjänst ska dessa informeras om patienten skrivs ut till hemmet under inkubationstiden.</p>
<p>Personal (även personal med genomgången Covid-19-infektion)</p> <p>- Skyddsutrustning</p>	<p>Basala hygienrutiner utgör grunden för all vård. Vid behov av skyddsutrustning kan denna tas på inne på vårdrummet inför arbetsmomentet.</p> <p>Vid arbete nära patienten då risk för droppsmitta föreligger (1 m, hostavstånd) används:</p> <ul style="list-style-type: none"> • visir och munskydd eller skyddsglasögon och munskydd. • ärmlöst plastförkläde. <p>Handskar används i vårdmoment med risk för kontakt med kroppsvätska.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vid risk för förorening av större mängd kroppsvätskor används långärmat förkläde. • Vid åtgärder som kan medföra risk för smittsam aerosol används andningsskydd klass FFP 2 eller 3 och visir. Gör tillpassningstest vid varje användning, se länk till film för beskrivning). Andningsskyddet tas på och av utanför vårdrummet. Skägg och skäggstubb minskar andningsskyddets funktion avsevärt. <p>Engångsvisir kasseras efter användning.</p> <p>Visir och skyddsglasögon för flergångsbruk torkas av med ytdesinfektionsmedel på insida och utsida efter användning. Hantering av visir</p> <p>Samma skyddsutrustning gäller för ambulanspersonal och annan riskutsatt personal som vistas i patientrummet, till exempel personal som städar.</p>

<p>Extra förebyggande åtgärder för vård av äldre patienter (70+)</p>	<p>Undvik ansiktsnära omvårdnad (30 cm avstånd, ansikte vänt mot ansikte).</p> <p>När ansiktsnära omvårdnad inte kan undvikas ska visir användas som barriärskydd vid omvårdnadsmoment.</p> <p>Denna åtgärd utgör endast ett komplement till basala hygienrutiner för att förhindra att personal smittar vårdtagare</p> <p>Patienter som skrivs ut från sjukhus till SÄBO ska provtas för Covid-19 på utskrivningsdagen (gäller även de utan symtom). Provsvar behöver inte inväntas. Behandlande läkare ansvarar för positiva svar.</p>
<p>Exempel på procedurer som kan generera smittsam aerosol</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bronkoskopi • Icke-invasiv ventilation (BiPAP och CPAP) • Endotrakeal intubation/extubation • Trakeostomi • Hjärt-lungräddning <p>För nedanstående behandlingar är evidensläget bristfälligt. Rekommendationen kan komma att ändras.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inducerat sputum • Optiflow • Hostmaskin • Sugning av nedre luftvägar <p>Om behandlingen sker på ett vanligt vådrum utan specialventilation är rummet aerosolfritt efter 1h.</p>
<p>Exempel på procedurer som <u>ej</u> anses generera smittsam aerosol</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Provtagning från övre luftvägar • Inhalation med nebulisator (ex Aiolos) • Munvård av hostande patient • Lustgasbehandling
<p>Måltider</p>	<p>Serveras på rummet. Använt porslin och bricka tas omhand på sedvanligt sätt.</p>
<p>Avfall</p>	<p>Förslut soppåsen på rummet med rena händer. Emballera så att inget läcker. Sopsäck hanteras som vanligt.</p>

Giltig fr.o.m: 2020-06-29

Giltig t.o.m: 2022-07-17

Identifierare: 173211

Coronavirus disease 2019 (Covid-19)-vårdhygienisk rutin

**REGION
KRONOBERG**

Tvätt	<p>Vanlig tvätthantering</p> <p>Undantag: tvätt från patient med verifierad Covid -19 som är <u>genomblöt</u> av luftvägssekret läggs i vattenlöslig platsäck. Se rutinen för omhändertagande av smutstvätt – RISKTVÄTT</p>
Medicinskteknisk utrustning och hjälpmedel	<p>Patientbundet om möjligt.</p> <p>Begränsa mängden material och utrusning i vådrummet.</p> <p>Utrustning rengörs enligt rutin.</p>
Daglig städning	<p>Utförs av vårdpersonal och lokalvård.</p> <p>Använd personlig skyddsutrustning enligt ovan.</p> <p>Ytor som förorenats av luftvägssekret samt "tag-ställen" (till exempel sänggrind, rollator, lysknapp, lampa, dörrhandtag) torkas med ytdesinfektionsmedel 1ggr/dag samt vid behov.</p> <p>I övrigt städ enligt vanlig rutin se länk till Städning i vårdmiljö – vådrum.</p>
Slutstädning	<p>Utförs av vårdpersonal eller lokalvård.</p> <p>När patienten lämnat vådrummet:</p> <p>Städning utförs i två steg</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Torka med engångsmikrofiberduk fuktad med vatten. Låt torka 2) Torka med ytdesinfektionsmedel <p>Golv torkas med mikrofibermopp fuktad med vatten.</p>
Besök	<p>Begränsa antalet besökare.</p> <p>Besökare med luftvägssymtom ska avstå besök. I angelägna fall, rådgör med ansvarig sjuksköterska.</p> <p>Eventuella besökare erbjuds samma skyddsutrustning som personalen.</p> <p>Informera om vikten av god handhygien.</p>

Transport	<p>Undersökning och behandling utförs om möjligt på rummet.</p> <p>Vid akut behov av undersökning och behandling utanför enheten ska transportväg och tidpunkt planeras i samråd med mottagande enhet och för att minska risken för exponering av andra patienter och personal. Undvik samåkning med andra personer i hiss. Patienten tas direkt in på eget rum.</p> <p><u>Om transporten sker via transportör:</u> Informera om smitta vid beställning av transport. Patienten ska vid hämtning vara klar för transport.</p> <p>Ge patienten engångsnäsdukar och plastpåse. Informera patienten om att hosta i näsduk som läggs direkt i plastpåsen.</p> <p>Vid behov av omvårdnad under transport används visir och munskydd eller skyddsglasögon och munskydd. Om patienten börjar hosta under transport och transportören inte har skydd för ansiktet, stanna medan patienten hostar. Handskar används inte vid transport.</p>
Omhändertagande av avliden patient	<p>I bårhusmeddelande och obduktionsremiss ska konstaterad eller misstänkt Covid-19 framgå.</p> <p>Vid arbetsmoment som innebär risk för kontakt med kroppsvätska (tvagning, påklädning, överflyttning till bår) används personlig skyddsutrustning enligt ovan.</p> <p>Den avlidne transporteras utan bisättningsäck enligt vanlig rutin. När den avlidne transporteras används inte skyddsutrustning.</p>

Ledningsrutiner	
Gravid och immunosupprimerad personal	Gravid personal och personal med immunsupprimerande behandling bör undvika arbetsmoment med risk för smittsam aerosolbildning .
Smittfriförklaring personal	Vård- och omsorgspersonal med symtom, <u>PCR-positiv eller ej provtagen</u> : <ul style="list-style-type: none"> • >2 dygns feberfrihet och allmän förbättring samt minst 7 dagar sedan symtomdebut. Personalen kontaktar själv Smittskydd Kronoberg (kontorstid 0470-588278) innan återgång i arbete.
Ledningsrutiner vid smittspridning på enhet	<p>Utbrott: Tre eller fler patienter/personal på enheten insjuknar med Covid-19 inom en 14-dagarsperiod.</p> <p>Kontakta vårdhygien för rådgivning.</p> <p>Avdela ett fåtal personal att enbart vårda insjuknade och exponerade patienter under arbetspasset.</p> <p>För lista/loggbok över insjuknade.</p> <p>Slutrapport skickas till vårdhygien.</p>

Nationella Vårdhandboken [Rutin saknas](#).

[Vid upptäckt av felaktig information eller länk var vänlig meddela faktaägare.](#)